

PROTOKOLL
vid tillståndsprövning
DAG FÖR BESLUT
2014-06-09
Stockholm

Aktbilaga 2
Mål nr B 923-14

NÄRVARANDE JUSTITIERÅD

Ella Nyström, Göran Lambertz, Agneta Bäcklund,
Ingemar Persson och Svante O. Johansson (referent)

FÖREDRAGANDE OCH PROTOKOLLFÖRARE

Helene Bergström

KLAGANDE

HM

Ombud och offentlig försvarare: Advokat AH

MOTPART

Allmän åklagare

SAKEN

Grovt rattfylleri

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Hovrätten för Västra Sveriges dom 2014-01-21 i mål B 5425-13

Målet föredras.

Högsta domstolen fattar följande

BESLUT

Högsta domstolen meddelar inte prövningstillstånd. Hovrättens avgörande står därmed fast.

SKÄL

För att Högsta domstolen ska pröva ett överklagande av detta slag krävs prövningstillstånd. Prövningstillstånd får meddelas om det är viktigt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av Högsta domstolen. Därutöver får prövningstillstånd meddelas i undantagsfall, nämligen när det finns synnerliga skäl för en prövning i Högsta domstolen.

Högsta domstolen har gått igenom materialet och funnit att det inte har kommit fram skäl att meddela prövningstillstånd.

Den offentliga försvararen AH har som ombud för HM överklagat hovrättens dom. Det framgår att AH har lagt ned arbete i målet som i och för sig berättigar henne till ersättning av allmänna medel. Hon har emellertid inte framställt något yrkande om ersättning för sitt arbete. Inte heller har hon gjort förbehåll om att få begära ersättning innan målet avgörs. Fråga

uppkommer då om målet kan och bör avgöras genom avslag på frågan om prövningstillstånd utan att AH först bereds tillfälle att begära ersättning för sitt arbete.

En offentlig försvarare ska, enligt grunderna för 31 kap. 9 § rättegångsbalken, göra framställning om ersättning innan handläggningen av målet avslutas (se t.ex. NJA 2007 s. 839). Detsamma gäller för ett rättshjälpsbiträde enligt grunderna för 18 kap. 14 § (se t.ex. NJA 1976 s. 306). Sedan målet har avgjorts saknas därför i normalfallet rätt till ersättning.

I de fall en offentlig försvarare eller ett rättshjälpsbiträde inte har framställt något ersättningsyrkande har domstolen tidigare i allmänhet påmint om saken. Någon skyldighet att påminna finns dock inte; jfr 13 § förordningen (2003:234) om tiden för tillhandahållande av domar och beslut, m.m., som hänvisar till 4 § förvaltningslagen (1986:223). Det finns alltså inte något hinder mot att avgöra frågan om prövningstillstånd utan att försvararen eller biträdet har beretts tillfälle att begära ersättning för sitt arbete. Frågan är då om domstolen ändå bör påminna.

Det förorsakar ofta domstolen en hel del arbete att påminna om ersättningsanspråk. Av advokater, liksom av andra som fått förordnande som rättsligt biträde, kan det begäras att ersättning yrkas i tid, eller att det i varje fall görs förbehåll om rätt att framställa ett anspråk senare. Med hänsyn till det anförda saknas det tillräckliga skäl att upprätthålla rutinen att alltid påminna rättsliga biträden om ersättningsanspråk.

Målet bör sålunda avgöras utan att AH bereds tillfälle att begära ersättning för sitt arbete.

Helene Bergström

Föredraget 2014-

Uppvisat och lämnat för expediering 2014-

Ella Nyström